

Záróvizsga tételek

Munkaügyi és társadalombiztosítási igazgatási BA képzés

2022/2023. tanév

Társadalombiztosítási jog alapjai

1. Az állam fellépése a szociális ellátási rendszerek megszervezése színterén. A szociális ellátási rendszer alapvető jellegzetességei, fogalmának meghatározása; a társadalombiztosítás fogalma. A megélhetési zavarok elhárításának lehetséges szinterei (egyéni tartalékképzés, kisközösségi szociális támogatások különféle formái)
2. A biztosítási típusú szociális ellátórendszerek kialakulása, jellemzői, előnyei, hátrányai. (A Bismarck-i társadalombiztosítási rendszer sajátosságai)
3. A segélyezési típusú szociális ellátórendszerek kialakulása, jellemző vonásai, előnyei, hátrányai. (A Beveridge-terv és az Új-Zéland-i modell)
4. Az állampolgári jogon járó szociális ellátórendszerek kialakulása, jellemzői, előnyei, hátrányai. (A svéd jóléti állam jellemzői)
5. A szociális ellátási rendszerek fejlődésének fő nemzetközi tendenciái a II. világháborút követő időszakban. A magyar társadalombiztosítási rendszer II. világháború utáni fejlődésének főbb állomásai
6. A magyar szociális védelem első intézményeinek megjelenése, a magyar társadalombiztosítási rendszer kialakulásának és fejlődésének főbb állomásai 1950-ig
7. A magyar társadalombiztosítási rendszer fejlődésének főbb állomásai 1950-től napjainkig
8. Társadalombiztosítási alapelvek, fontosabb fogalmak. A társadalombiztosítási jogviszonyok néhány sajátos vonása. A társadalombiztosítási jog elhatárolása más jogágaktól
9. A társadalombiztosítás irányítását, felügyeletét és igazgatását végző szervek rendszere és feladatai
10. A védett személyek köre a társadalombiztosításban: a biztosított személyek köre és a biztosításból kizárt személyek. A biztosítás szünetelése
11. A társadalombiztosítás egyes ellátásaira jogosultak. Megállapodás alapján társadalombiztosítási jogosultságot szerzőkre vonatkozó szabályok
12. A társadalombiztosítás és egyéb szociális ellátások finanszírozása: finanszírozási alaptípusok, finanszírozás-technikai kérdések. A társadalombiztosítási járulékfizetésre vonatkozó általános szabályok, az ellátások fedezete. Járulékalapot nem képező jövedelem. Családi járulékkedvezményre vonatkozó főbb szabályok. Biztosítási kötelezettséggel nem rendelkezők járulékfizetése
13. Felelősség és jogorvoslat a társadalombiztosítási ellátások és a családi támogatások tekintetében

14. A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet létrejötte és fejlődésének fő szakaszai, szervezeti felépítése és működése. A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet normáinak típusai és a normák végrehajtásának ellenőrzési mechanizmusa

15. A Nemzetközi Munkaügyi Szervezetnek a szociális biztonság minimális normáiról szóló 102. számú egyezményének (1952) főbb jellemzői. A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet ún. harmadik generációs minimum-standardjai: a munkahelyi baleset és foglalkozási megbetegedések esetén nyújtandó ellátásokról szóló 121. számú egyezmény (1964); a rokkantaknak, az időskorúaknak és a hátramaradt hozzátartozóknak nyújtandó ellátásokról szóló 128. számú egyezmény (1967); az orvosi, egészségügyi ellátásokról és a keresőképteleneknek nyújtott támogatásokról szóló 130. számú egyezmény (1969).

16. Az Európa Tanács szociális tevékenysége: a revideált Európai Szociális Karta tartalma és fejlődése. Kétoldalú szociálpolitikai egyezmények és egyéb szociálpolitikai megállapodások: szociálpolitikai egyezmények; hatályos szociális biztonságról szóló egyezmények; hatályos egészségügyi ellátási egyezmények

17. A szociális jogok megjelenése és fejlődése napjainkig az Európai Unióban, az uniós szociális jog néhány alapvető vonása (az európai uniós szociális jog fogalma, tárgya, uniós hatáskörök a szociális jog szabályozásában)

18. A szociális biztonsági koordináció jogi alapjai (a koordináció hatálya, a szociális jogi koordináció fő feladatai és alapelvei)

19. Az egyes szociális biztonsági ágazatok koordinációjára vonatkozó előírások az EU-ban: betegségi és anyasági ellátások, időskor és halál esetén nyújtandó (nyug)ellátások, rokkantsági ellátások, munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések, haláleseti ellátások, munkanélküli ellátások, családi támogatások.

Tananyag

A záróvizsga-felkészítőn elhangzottak

A záróvizsga felkészítőn ismertetett jogszabályok, különösen a(z új) Tbj. (2019. évi CXXII. törvény)

Hoffman István – Gellérné Lukács Éva: Bevezetés a társadalombiztosítási és szociális jogba. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest 2020.